

VALON AIKA TURUSSA - LUONNONTIETEET JA KUNINK. AKATEMIA 1700-LUVULLA

Ljusets tid i Åbo - Naturvetenskaperna och Kungl. Akademien på 1700-talet

Turku 7.-8.10.2011

Turun Akatemian luonnontieteellisestä kukoistuskaudesta 1700-luvulla puhutaan Åbo Akademin Arkenissa 7.- 8. lokakuuta 2011. Esitelmät käsittelevät eri tieteenalojen oppihistoriaa (luonnontieteet, kemia, fysiikka, astronomia) sekä 1700-luvun Turun Akatemiaa kansainvälisessä ulottuvuuksissaan. Puhujina on niin historioitsijoita kuin eri tieteenalojen kehitystä tutkineita tiedemiehiä Suomesta ja ulkomailta.

Tilaisuuden yhteydessä pidetään seuran syyskokous.

Vapaa pääsy / Fritt inträde

Järjestäjät: *Suomen Oppihistoriallinen seura ry & Suomen 1700-luvun tutkimuksen seura ry*
Arr.: *Finlands lärdomshistoriska samfund r.f. & Finska sällskapet för 1700-talsstudier rf*

Perjantai/Fredag 7.10.2011 10.00-17.00

*Åbo Akademi, Arken, Auditorium Armfelt
(Fabrikgatan 2/Tehtaankatu 2)*

10.15 Välkommen - Tervetuloa

10.30 Prof. Tapio Markkanen:

Taivaita tavoittamassa - Tähtitieteen kansainvälistyminen 1700-luvulla

11.00 Prof. Peter Holmberg:

Att observera och mäta sin värld - 1700-tals fysik i Åbo

11.30 Dos. Johan Stén:

Vem var Anders Johan Lexell?

12.00 Prof. Klaus Karttunen:

Erik Laxman, keisarillinen mineraloginen matkailija

12.30-13.30 Lounastauko / Lunch

13.30 Prof. Tatiana Artemyeva (St Peterburg/Helsinki):

Philosophia Naturalis and Northern Connections of St. Petersburg Academy of Sciences in the Enlightenment

14.15-14.45 Tauko / Paus

14.45 Prof. Ehrhard Behrends (Berliini):
Leonhard Euler's "gradus suavitatis"

15.30 FT, Dos. Maija Kallinen:
Ei pelkkää pimeyttä! Luonnontieteet Turussa 1600-luvulla

16.00 FT Erkki Urpilainen:
Tiedepolitiikkaa 1700-luvun Turun Akatemiassa

16.30 Lopetus / Slutning

18.30

[Seuran jäsenille, ennakkoilmoittautuminen/ Sällskapetets medlemmar, anmälningar på förhand]

Åbo Akademin vastaanotto Turun tähtitornissa - Mottagning på observatoriet i Åbo

Lauantai/Lördag 8.10.2011

*Åbo Akademi, Arken, Auditorium Armfelt
(Fabriksgatan 2/Tehtaankatu 2)*

9.30 Prof. Anto Leikola:
Luonnonhistoriaa Turussa 1700-luvulla

10.00 16.30 FT Päivi Maria Pihlaja:
Pohjolan tiede 1700-luvun Euroopasta katsottuna

10.30-11.00 Tauko / Paus **[Suomen 1700-luvun tutkimuksen seura ry:n syyskokous]**

11.00 Prof. Jouko Koskikallio:
Kuinka kemiaa ryhdyttiin opettamaan ja tutkimaan Turun Akatemiassa

11.30 Dr Hjalmar Fors (Uppsala):
Nya perspektiv på svensk kemi under 1700-talet

12.00 Prof. Timo Soikkanen:
1700-luvun lopun Turku - kaupunkikuvaa ja tieteellistä ilmapiiriä

12.30-14.00 Lounas / Lunch

14.00

Yhteinen kaupunkikävely Turun akatemian aiemmilla sijoilla (Lähtö Tuomiokirkolta)
Gemensam vandring genom tidigare akademikvarteren i Åbo (Avgång från Domkyrkan)